

**Oslo kommunes klagenemnd for transportsaker for
forflytningshemmede**



Oslo

Årsberetning 2020

Innholdsfortegnelse

Oslo kommunes klagenemnd for transportsaker for forflytningshemmede	1
1. Innledning	4
2. Klagenemndas medlemmer	4
3. Reglement for klagenemnda og førsteinstans	4
3.1 Klagenemnda	4
3.2 Førsteinstans	5
4. Klagenemndas ansvarsområde	5
4.1 Ansvarsområde	5
4.2 Organisering	5
4.3 Forberedelse, gjennomføring og etterbehandling	6
4.4 Økonomiske rammebetingelser	7
5. Avholdte møter 2020	7
6. Saker i nemnda	7
6.1 Klagesaksutvikling 2010-2020	7
6.2 Fordeling av sakstyper	8
7. Resultat av klagesaksbehandlingen 2020	8
7.1 Fordeling av utfall for TT-saker og HC-saker	8
Opprettholdt	8
Omgjort	8
7.2 Fordeling av sakstyper som kommer inn til klagenemnda: TT-saker	9
7.3 Fordeling av sakstyper som kommer inn til klagenemnda: HC-saker	10
8. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid 2020	11
8.1 Saksbehandlingstid på søknader om HC-kort	11
8.2 Saksbehandlingstid på søknader om TT-kort	12
8.3 Økt saksbehandlingstid	13
9. Tilgjengelighet	13
10. Utviklingstrekk og innspill fra klagenemnda	13
10.1 Mindre parkeringstilgjengelighet i Oslo	13
10.2 Mer tilrettelegging for av- og påstigningsordningen	14

10.3 Aldersvennlig transport	14
10.4 Avvikling av HC-ordningen med fritak for bompenger.....	14
10.5 Legeerklæringer i HC-saker og TT-saker	15
10.6 Saker om tilbakekalling av TT-kort	15

1. Innledning

Årsberetningen for Oslo kommunes klagenemnd for transportsaker for forflytningshemmede tar for seg perioden 01.01.2020 til 31.12.2020.

Som sammenlikningsgrunnlag vises det til tidligere årsmeldinger med statistikker over antall saker behandlet i nemnda og oversikt over sakstyper. Det er tidligere utgitt årsberetninger for Oslo kommunes klagenemnd for transportsaker for forflytningshemmede i 2001 og for årene 2004-2019.

2. Klagenemndas medlemmer

Klagenemnda består av fire medlemmer, hvorav minst ett medlem har medisinsk kompetanse og minst ett medlem har juridisk kompetanse. Klagenemndas medlemmer velges i henhold til forvaltningsloven § 28, og oppnevnes for en periode på fire år.

Følgende medlemmer er oppnevnt for perioden 2019-2023:

1. Mona Verdich (H), sykepleier og leder av nemnda.
2. Miert Lindboe (A), lege og nestleder.
3. Malin Bye Sørensen (A), jurist.
4. Aslak Aslaksen (H), advokat.

I møte i Oslo bystyre den 23. oktober 2019, sak 325 ble det oppnevnt varamedlemmer for klagenemnda. Følgende varamedlemmer ble valgt:

1. Anders Schiøtz Worren (A), juridisk kompetanse
2. Anne Nyeggen (A)
3. Else Bugge Fougner (H), juridisk kompetanse
4. Kristin Holter-Sørensen (H)

3. Reglement for klagenemnda og førsteinstans

3.1 Klagenemnda

Klagenemndas saksbehandling skjer i henhold til kommuneloven kapittel 6, *Reglement for utforming av forslag og vedtak i folkevalgte organer*, vedtatt av Bystyret i sak 34/03 og *Reglement for klagenemnda for transportsaker*, vedtatt av Bystyret i

desember 2011, i sak 441/11. Regelverket har i ettertid blitt revidert to ganger, både i sak 74/14 og sak 317/15.

Reglementet inneholder blant annet generelle bestemmelser om medlemmer, varamedlemmer og kompetanse, i tillegg til at det avklarer rammene for nemndas ansvar og arbeidsoppgaver.

3.2 Førsteinstans

Førsteinstansens behandling av klagesaker skjer i henhold til *Instruks for førsteinstansens behandling av klagesaker til klagenemnda for transportsaker for forflytningshemmede*, vedtatt av Byrådet i desember 2016 i sak 1111/16.

Reglementet inneholder blant annet bestemmelser om førsteinstansens organisering, herunder rutiner, tidsfrist for saksbehandlingstid og krav til utarbeidelse av restanselister.

4. Klagenemndas ansvarsområde

4.1 Ansvarsområde

Oslo kommunes klagenemnd for transportsaker for forflytningshemmede er opprettet ved bystyrevedtak 28.08.1996, sak 519, med hjemmel i forvaltningsloven § 28.

Nemnda behandler klagesaker over enkeltvedtak fattet av bydelene om transporttjenesten for forflytningshemmede (TT-kort), og klagesaker over enkeltvedtak fattet av Bymiljøetaten om parkeringstillatelse for forflytningshemmede (HC-kort).

Saker vedrørende TT-kort behandles etter forskrift om tilrettelagt transport for personer med forflytningsvansker, Oslo kommune FOR-2015-08-26-1007. Saker vedrørende HC-kort behandles etter forskrift om parkeringstillatelse for forflytningshemmede FOR-2016-12-13-1557.

4.2 Organisering

Klageinstansen består av klagenemnda, det faglige sekretariatet for nemnda og det tekniske sekretariatet for nemnda.

Velferdsetaten (VEL) er faglig sekretariat for klagenemnda i begge sakstyper som hører under nemndas ansvarsområde. Det faglige sekretariatet skal forberede sakene for nemnda, herunder foreta faglige og juridiske vurderinger av sakene som legges frem, eventuelt med sakkyndig bistand. Faglig sekretariat skal også holde nemnda oppdatert om endring av lover og forskrifter som kan ha betydning for klagesaksbehandlingen.

VEL har også funksjonen som teknisk sekretariat for klagenemnda. Dette ble vedtatt av Oslo bystyre i sak 1054/15. Teknisk sekretær for klagenemnda skal ha juridisk kompetanse og har ansvar for den juridiske og praktiske tilretteleggingen av nemndas arbeid. VEL ble i nevnte bystyresak også fullt faglig sekretariat for nemnda.

Det tekniske sekretariatet foretar vanlige møteforberedelser som det å lage møteinnkalling, registrere og sende ut sakene til nemndas medlemmer, gjennomføre møtene, utarbeide protokoller og besørge oversendelse av nemndas enkeltvedtak til klager, førsteinstans og de faglige sekretariatene. Teknisk sekretariat har i tillegg ansvar for å ha kontroll med de formelle og forvaltningsmessige sider av sakene, og plikter å gi tilbakemelding til det faglige sekretariat dersom saker er mangelfullt forberedt.

VEL har sammen med nemnda ansvar for at klageorganets plikter etter lovgivningen blir ivaretatt. VEL som faglig sekretariat, kan instrueres av nemnda om å foreta ytterligere utredning og saksforberedelse før endelig vedtak fattes.

4.3 Forberedelse, gjennomføring og etterbehandling

Førsteinstansene sender klagesakene til faglig sekretariat, som forbereder saken for behandling i klagenemnda. Faglig sekretariat gjennomgår sakene, innhenter om nødvendig ytterligere opplysninger og utarbeider saksframstilling og innstilling til vedtak. Teknisk sekretær for klagenemnda gjennomgår dokumentene i sakene og påser at all påkrevd dokumentasjon foreligger.

Medlemmene i nemnda mottar møteinnkallingen i papirform, mens saksdokumentene legges elektronisk inn på krypterte minnepinner. Dette reduserer kostnadene til kopi- og papirutgifter, i tillegg til at det er tidsbesparende.

Klagenemnda behandler sine saker i møter. Vedtak treffes ved alminnelig flertall av de stemmer som avgis og leder har dobbeltstemme i tilfelle stemmelikhet.

Under møtet fungerer nemndas leder som møteleder. Ved leders fravær, har nestleder denne oppgaven. Teknisk sekretær for klagenemnda er til stede under møtene og gir juridisk veiledning ved behov.

I etterkant av møtet utferdiges møteprotokoll. Nemndsmedlemmene signerer protokollen i neste nemndsmøte. Enkeltvedtakene sendes ut til klager og førsteinstans av teknisk sekretariat.

4.4 Økonomiske rammebetingelser

Som teknisk sekretariat bærer VEL det økonomiske ansvaret for tilrettelegging og gjennomføring av møtene i klagenemnda. Eksempelvis kostnader i forbindelse med porto ved utsendelse av vedtak til klager og førsteinstans, budtjeneste for utsendelse av minnepinner med møteinnkalling til nemndsmedlemmene og bevertning i møtene. VEL stiller til disposisjon møterom, den tekniske sekretærstillingen samt arkivløsning.

Velferdsetaten er videre også ansvarlig for å utbetale årlig godtgjørelse og møtegodtgjørelse til nemndsmedlemmene. Godtgjørelsen er hjemlet i *Reglement for godtgjøring av folkevalgte verv i Oslo kommune*, vedtatt av Bystyret i sak 332/03, bestemmelse 6. "Utvalgskategori A".

5. Avholdte møter 2020

Klagenemnda har vanligvis hatt mellom 7 og 12 møter hvert år. I 2020 ble det avholdt til sammen 9 møter; 4 møter i vårsemesteret og 5 møter i høstsemesteret. Møtet som var planlagt 2. april 2020 ble avlyst grunnet Korona-situasjonen. Sakene som skulle vært behandlet i dette møtet, ble i stedet flyttet til mai- og junimøtene.

Møtene har vært avholdt i Velferdsetatens lokaler i Storgata 51 og som fjernmøter via Teams.

6. Saker i nemnda

6.1 Klagesaksutvikling 2010-2020

Tabell 6.1

Årstall	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Totalt antall saker	140	218	263	212	281	354	310	364	310	283

Saksmengden har siden 2011 vært varierende. I 2020 ble det behandlet 283 saker totalt, jfr. tabell 6.1.

6.2 Fordeling av sakstyper

Tabell 6.2

Årstall	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Antall TT-saker	107	170	174	179	181	230	215	197	160	178
Antall HC-saker	33	48	89	33	100	124	95	167	150	105
Totalt	140	218	263	212	281	354	310	364	310	283

Av tabell 6.2 fremgår det at det totale antall behandlede saker har blitt redusert i perioden 2019-2020. Antall behandlede TT saker har imidlertid gått opp, mens antallet HC-saker har gått ned.

7. Resultat av klagesaksbehandlingen 2020

7.1 Fordeling av utfall for TT-saker og HC-saker

Tabell 7.1

Sakstype	Opprettet	Avslag	Omgjort	Medhold	Avvist	Trukket	Utsatt	Saksmk.	Totalt
Antall TT-saker	148	0	26	0	4	0	0	0	178
Antall HC-saker	95	0	3	0	7	0	0	0	105
Totalt	243	0	29	0	11	0	0	0	283

Tabell 7.1 gir en oversikt over alle saker behandlet i klagenemnda i 2020. Klagenemnda har mottatt 178 TT-saker, 4 av disse ble avvist på formelt grunnlag. Blant de resterende 174 sakene, er det 26 saker som er omgjort. Dette utgjør til

sammen om lag 15 % av den totale TT-saksmengden. Omgjøringsgraden for TT-saker i 2019 utgjorde til sammen om lag 18 %, slik at omgjøringsgraden for den totale TT-saksmengden har sunket med tre prosentpoeng sammenlignet med 2019.

Klagenemnda har mottatt 105 HC-saker, 7 av disse ble avvist på formelt grunnlag. Blant de resterende 98 sakene, er det 3 saker som er omgjort. Dette utgjør om lag 3 % av den totale HC-saksmengden. Omgjøringsgraden for HC-saker i 2019 utgjorde til sammen om lag 4 %, slik at omgjøringsgraden for den totale HC-saksmengden har sunket med ett prosentpoeng sammenlignet med 2019.

Til sammen har 29 saker blitt omgjort. Dette utgjør om lag 10 % av den totale saksmengden på 283 saker, og har således holdt seg stabilt siden 2019, der den totale omgjøringsgraden utgjorde 10%. 243 saker har blitt opprettholdt, dette utgjør om lag 85 % av den totale saksmengden, som er en økning sammenlignet med 81 % i 2019.

7.2 Fordeling av sakstyper som kommer inn til klagenemnda: TT-saker

Tabell 7.2

Klagetyp e	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Avslag søknad TT-kort	64	141	132	129	130	166	127	133	114	141
Avslag tilleggs- reiser TT- kort	39	20	26	22	32	37	11	18	4	4
Avvisning av søknad om TT- kort	1	6	12	6	0	0	2	9	18	4
Avslag for dekning av saksomko- stninger	1	0	1	0	1	0	0	0	1	0

Avslag fornyelse av TT- kort	2	9	15	19	14	21	25	30	16	26
Avslag – overførin g til brukergr uppe blind/ster kt sv.synt	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0
Avslag – overførin g til spesialbil /fast sjåfør	0	0	0	0	2	5	0	2	2	5
Avslag – fritidsreis er til Akershus	0	0	0	0	0	1	6	5	5	2

7.3 Fordeling av sakstyper som kommer inn til klagenemnda: HC-saker

Klagetyp e	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Klage på avslag på HC-kort som bilfører	24	39	63	28	63	83	49	68	47	38
Klage på avslag på HC-kort som bilfører, fornyelse	0	0	0	0	0	13	6	32	17	16
Klage på avslag på	9	9	26	5	36	24	28	51	60	40

HC-kort som passasjer										
Klage på avslag på HC-kort som passasjer ,fornyelse	0	0	0	0	0	3	1	11	17	10
Avvisning HC	0	0	0	0	1	0	6	5	9	7
Avslag for dekning av saksomkostninger	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0

8. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid 2020

8.1 Saksbehandlingstid på søknader om HC-kort

	Gjennomsnittlig antall dager 2020
Saksbehandlingstid i Bymiljøetaten (fra søknad mottas til innstilling i klagesaken mottas av faglig sekretariat)	ca. 88
Klagesaksbehandlingstid i Bymiljøetaten (fra klagen mottas av BYM til innstilling i klagesaken mottas av faglig sekretariat)	ca. 31
Saksbehandlingstid i VEL (fra innstilling i klagesaken mottas til innstilling sendes til klagenemnda)	ca. 50

Saksbehandlingstid i nemnda (fra innstillingen mottas til protokoll sendes ut)	ca. 47
Saksbehandlingstid totalt i klageinstansen (fra innstilling i klagesaken mottas av VEL til vedtak fattes i nemnda)	ca. 96
Saksbehandlingstid totalt (fra søknad mottas hos førsteinstans til vedtak fattes i nemnda)	ca. 184

Tabell 8.1 viser saksbehandlingstiden i førsteinstansen, i faglig sekretariat og i klagenemnda. Tabellen oppgir samlet saksbehandlingstid i de ulike leddene, og er ikke fratrullet den tid som eventuelt går med i påvente av opplysninger fra klager, klagefrist o.l. Klagenemnda registrerer at den totale gjennomsnittlige saksbehandlingstiden har gått opp fra ca. 152 dager i 2019 til ca. 184 dager i 2020.

8.2 Saksbehandlingstid på søknader om TT-kort

	Gjennomsnittlig antall dager 2020
Saksbehandlingstid i bydelene (fra søknad mottas til innstilling i klagesaken mottas av faglig sekretariat)	ca. 158
Klagesaksbehandlingstid i bydelene (fra klage mottas til innstilling i klagesaken mottas av faglig sekretariat)	ca. 76

Saksbehandlingstid i VEL (fra innstilling i klagesaken mottas til innstilling sendes til klagenemnda)	ca. 55
Saksbehandlingstid i nemnda (fra innstillingen mottas til protokoll sendes ut)	ca. 49
Saksbehandlingstid totalt i klageinstansen (fra innstilling i klagesaken mottas av VEL til vedtak fattes i nemnda)	ca. 101
Saksbehandlingstid totalt (fra søknad mottas hos førsteinstans til vedtak fattes i nemnda)	ca. 259

Tabell 8.2 viser saksbehandlingstiden i førsteinstansen, i faglig sekretariat og i klagenemnda. Tabellen oppgir samlet saksbehandlingstid i de ulike leddene, og er ikke fratrullet den tid som eventuelt går med i påvente av opplysninger fra klager, klagefrist o.l. Klagenemnda registrerer at den totale gjennomsnittlige saksbehandlingstiden har gått opp fra ca. 203 dager i 2019 til ca. 259 dager i 2020.

8.3 Økt saksbehandlingstid

Den økte saksbehandlingstiden skyldes flere faktorer. Grunnet det utsatte april møtet, ble et ikke ubetydelig antall saker flyttet til de to påfølgende møtene. Dette har vært hovedårsaken til økt liggetid hos klagenemnda. VEL har hatt ansatte i permisjon, slik at bemanning på behandling av HC-saker har vært noe redusert, samtidig som det har vært økt saksmengde på andre saksområder som VEL håndterer. Pandemisituasjonen har sannsynligvis også bidratt noe til den økte totale saksbehandlingstiden.

9. Tilgjengelighet

Når klagenemnda mottar henvendelser fra klagere blir spørsmål om saken er mottatt, berammet eller ferdig behandlet, besvart raskt.

10. Utviklingstrekk og innspill fra klagenemnda

10.1 Mindre parkeringstilgjengelighet i Oslo

Klagenemnda har merket seg at det i enkelte HC-saker er klagere som vektlegger at det har blitt færre parkeringsplasser og at Oslo sentrum har blitt mer bilfritt, noe

klagerne mener fører til en ekskludering av funksjonshemmede som er avhengige av parkeringsplasser. Nemnda har videre merket seg at flere klagere, som en følge av at det har blitt færre parkeringsplasser, viser til at de må kjøre lenge rundt og lete etter parkeringsplass. Nemnda har sett at klagerne bruker dette som argument i søknad og klage vedrørende HC-kort. Denne type argumentasjon synliggjør at bylivet i Oslo har begynt å endre seg, noe klagerne viser til under klageprosessen som begrunnelse for søknad om HC-kort.

10.2 Mer tilrettelegging for av- og påstigningsordningen

Av- og påstigningsordningen innebærer at kortest mulig opphold for av- og påstigning ikke regnes som parkering etter trafikkreglene og skiltforskriften. Det vises til denne ordningen i vedtak hvor klager har søkt om parkeringslettelse som passasjer. Klagenemnda har merket seg at det er klagere som anfører at de har benyttet seg av denne ordningen, men blitt ilagt feilaktig parkeringsgebyr. Klagenemnda mener at det er et behov for mer tilrettelegging for at adgangen til av- og påstigning blir håndtert mer smidig i forbindelse med håndheving av parkeringsforskriften. Klagenemnda mener at parkeringsbetjener bør bli gjort mer oppmerksomme på denne ordningen.

Nemnda bemerker at det i forbindelse med arbeidet med å skape et bilfritt byliv i Oslo også vil kunne bli vanskeligere for nemnda å begrunne avslag på søknader om parkeringstillatelse for forflytningshemmede som passasjer med en henvisning til ordningen med av- og påstigning. Dersom det blir mindre parkeringsplasser og Oslo mer bilfritt, vil naturlig nok ordningen med av- og påstigning bli en stadig mindre aktuell løsning.

10.3 Aldersvennlig transport

Klagenemnda mener aldersvennlig transport er en hensiktsmessig ordning å opplyse om i vedtak hvor klagere som har fylt 67 år ikke oppfyller vilkårene for å få TT-kort. Nemnda mener videre at de aktuelle bydelene bør synliggjøre denne ordningen for målgruppen i større grad. Klagenemnda håper ordningen sprer seg til flere bydeler enn de som allerede tilbyr den.

10.4 Avvikling av HC-ordningen med fritak for bompenger

Klagenemnda har sett at det i økende grad søkes om HC-kort på bakgrunn av økonomiske fordeler. En av de økonomiske fordelene med kortet er at det er fritak for betaling av bompenger ved passering av bomring. Nemnda mener dette ikke er nødvendig, da det ikke lenger er manuell betjening ved bompassering som tidligere har vært problematisk for personer med nedsatt forflytningsevne. Nemnda kan på bakgrunn av dette ikke se at fritak for betaling av bompenger fremdeles skal være gjeldende.

Nemnda ser at slike økonomiske fordeler fører til flere søknader, noe som igjen medfører flere klagesaker til behandling i klagenemnda. Nemnda ser videre at de økonomiske fordelene ved å inneha et HC-kort kan bidra til økt misbruk og forfalskning av HC-kort. På denne bakgrunn mener nemnda at ordningen med fritak for betaling av bompenger bør avvikles. Det vises til at parkeringstillatelse ikke er ment å være et økonomisk gode.

10.5 Legeerklæringer i HC-saker og TT-saker

Klagenemnda har sett at det i flere saker som gjelder både HC-kort og TT-kort, er vedlagt legeerklæringer som ikke beskriver klagers helsetilstand godt nok i henhold til vilkårene som fremgår av forskriftene. Nemnda mener det derfor blir vanskelig å vurdere om vilkårene er oppfylt. Faglig sekretariat etterspør i slike tilfeller ytterligere, og mer presis, informasjon om klagers helsetilstand. Klagenemnda har i slike tilfeller erfart at ettersendte legeerklæringer sjelden er mer utfyllende enn de som allerede foreligger i saken.

10.6 Saker om tilbakekalling av TT-kort

Klagenemnda har høsten 2020 behandlet to saker om misbruk av TT-kort, som endte med vedtak om tilbakekalling/sperring av TT-kort. Begge vedtakene ble imidlertid opphevet grunnet saksbehandlingsfeil (manglende forhåndsvarsling etter forvaltningsloven § 16) hos bydel. Nemnda bemerker at det er viktig at bruker gis tilstrekkelig mulighet til å imøtegå sin sak, da et tilbakekall av TT-kort kan oppleves inngripende for den enkelte.

Oslo, 17.06.2021

Fredrik Storebø Bachke
teknisk sekretariat

[Godkjent og signert elektronisk](#)

